

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
KANTON 10
OPĆINSKI SUD U LIVNU
Broj: 68 0 Rs 075019 22 Rs
Livno, 05.10.2022.godine

OPĆINSKI SUD U LIVNU, sudac Martina Baković u pravnoj stvari tužitelja M. K. iz L. L., koga zastupa punomoćnik Nikola Vukoja, odvjetnik iz Livna ul. Gabrijela Jurkića bb, protiv tuženika Županijska bolnica „Dr. fra Mihovil Sučić“ sjedišta ul. Sv. Ive broj 2, koga zastupa punomoćnik Muharem Šehić, zaposlenik, VSP: 1.404,00 KM, radi isplate, nakon održane i zaključene, glavne, usmene i javne rasprave, koja je održana dana 09.09.2022. godine, u prisutnosti punomoćnika parničnih stranaka, a odsutnosti tužiteljice, dana 05.10.2022. godine, donio je slijedeću;

P R E S U D U

Dužan je tuženik isplatiti tužitelju na ime regresa za 2019. godinu i 2020. godinu i 2021. godinu, novčani iznos od 1.440,50 KM sa zakonskom zateznom kamatom od dana dospijeca svakog pojedinog iznosa do isplate i to:

- na iznos od 455,50 KM počevši od 1.1.2020. godine pa do konačne isplate;
- na iznos od 485,50 KM počevši od 1.1.2021. godine pa do konačne isplate;
- na iznos od 499,50 KM počevši od 1.1.2022. godine pa do konačne isplate.

Dužan je tuženik naknaditi tužitelju troškove ovoga postupka u iznosu od 892,40 KM, sve navedeno u roku od 15 dana od dana dostavljanja presude tuženiku.

O b r a z l o ž e n j e

Dana 11.5.2022. godine tužitelj je ovom sudu podnio tužbu protiv tuženika, a radi isplate. U tužbi u bitnome navodi da se nalazi kod tuženika u radnom odnosu po osnovu zaključenog ugovora o radu na neodređeno vrijeme od dana 16.7.2019. godine. Tuženik je kao poslodavac donio rješenje o korištenju godišnjeg odmora tužitelju za 2019., 2020. i 2021. godinu, a neovisno od toga nije isplatio regres za korištenje godišnjeg odmora. Tužitelju smatra da mu pripada pravo na isplatu regresa po osnovu čl. 45. Kolektivnog odmora o pravima i obvezama poslodavaca i radnika u djelatnosti zdravstva na području HBŽ u visini od 50 % prosječne plaće ostvarene u F BiH prema posljednjem objavljenim podacima Federalnog zavoda za statistiku. Obzirom da tuženik nije isplatio navedenu naknadu, tužitelj podnosi tužbu i traži od suda da obveže tuženika na isplatu pojedinačno za svaku godinu, sa zakonskom zateznom kamatom i troškovima postupka. Tužitelj je konačno opredijelio svoj tužbeni zahtjev na ročištu glavne rasprave održane dana 09.09.2022. godine, o čemu je sud odlučivao ovom presudom.

U odgovoru na tužbu i tijekom postupka tuženik je u cijelosti osporavao pravnu osnovanost i visinu tužbenog zahtjeva. U bitnome smatra da tužitelj nije mogao ostvariti pravo na isplatu regresa budući je izostala odluka Upravnog vijeća, koja čini pravni temelj za isplatu. U periodu 2019/2022, Upravno vijeće tuženika donijelo je Odluku o

isplati regresa za 2019. godinu u iznosu od 200,00 KM. Zbog nedostatka financijskih sredstava odluka nije realizirana, a također je od Zavoda za zdravstveno osiguranja i osnivača HBŽ, Ministarstva rada, zdravstva, socijalne skrbi i prognanih zatraženo mišljenje o realizaciji navedene odluke. Tuženik nije isplaćivao regres, budući da za navedeno nisu osigurana sredstva, koju obvezu je trebao preuzeti osnivač kao supotpisnik Kolektivnog ugovora. Zbog svega navedenog predlaže da se tužbeni zahtjev odbije u cijelosti kao neosnovan.

Na ročištu za glavnu raspravu sud je izveo dokaze, izvršivši uvid u cijeli spis i čitanjem isprava iz spisa predmeta:

- Ugovor o radu između stranaka od dana 01/1-34-1314/1-19 16.7.2019. godine,
- Rješenje o godišnjem odmoru broj 01/1-34-991-19 od dana 25.6.2019. godine,
- Rješenje o godišnjem odmoru broj 01/1-34-878/1-20 od dana 2.07.2020. godine,
- Rješenje o godišnjem odmoru broj 01/1-34-1080/1-21 od dana 23.6.2021. godine,
- Kolektivni ugovor od ožujka 2018. godine,
- Obračunska lista plaće za 8. i 12. 2019. godine,
- Obračunska lista za 6. i 8. 2020. godine,
- Obračunska lista plaće za 6. 7. 8. i 11. 2021. godine,
- Dopis ministarstva rada, zdravstva, socijalne skrbi i prognanih broj 09-01-14-216/19 od 15.1.2020. godine,
- Odluka Upravnog vijeća broj 01-1386/4-19 od 23.12.2019. godine.
- Dopis ministarstva rada, zdravstva, socijalne skrbi i prognanih broj 09-01-14-216/19 od 15.1.2020. godine,
- Zaključak Upravnog vijeća broj 01-1386/2-19 od 5.11.2019. godine,
- Mišljenje upućeno Ministarstvu rada zdravstva i socijalne skrbi broj: 01/1-34-1386/3-19 od 6.12.2019. godine,
- Dopis Ministarstvu broj 09-01-14-216/19 od 27.12.2019. godine,
- Informacija upućena ministarstvu od Županijske bolnice broj 01/1-34-1386/5-19 od 27.12.2019. godine,
- Očitovanje upućeno Ministarstvu broj 01/1-34-1386/7-19 od 27.12.2019. godine,
- Pravilnik o radu broj 01-119/1-21 od 21.01.2021.godine

U skladu sa odredbom člana 8. ¹Zakon o parničnom postupku, savjesnom i brižljivom ocjenom dokaza, uzimajući svaki dokaz posebno i u odnosu na svaki drugi, primjenom materijalnog prava sud je donio odluku kao u izreci iz slijedećih razloga.

Među strankama je učinjeno nesporno da se tužitelj kod tuženika nalazi u radnom odnosu po osnovu zaključenog Ugovor o radu broj 01/1-34-1214/1-19 od dana 16.7.2019. godine.

Kao poslodavac, tužitelj je tuženiku izdao rješenje o korištenju godišnjeg odmora i to Rješenje broj 01/1-34-991-19 od dana 25.6.2019. godine, Rješenje broj 01/1-34-878/1-20 od dana 02.07.2020. godine, Rješenje broj 01/1-34-1080/1-21 od dana 23.6.2021. godine.

Iz dostavljenih Obračunski lista plaće za 8 i 12. 2019. godine, za 6. i 8., 2020. godine, Obračunska lista plaće za 6,7,8 i 11. 2021. godine, nepobitno proizlazi da je tužitelj koristio godišnji odmor.

Iz Odluke Upravnog vijeća broj 01-1386/4-19 od 23.12.2019. godine proizlazi da je svim zaposlenicima tuženika određen iznos za korištenje godišnjeg odmora za 2019. godinu u iznosu od 200,00 KM. Upravno vijeće tuženika svojim Zaključkom broj 01-1386/2-19 od 5.11.2019. godine zadužilo je menadžment tuženika da zatraži mišljenje od nadležnog Ministarstva i Povjerenstva za tumačenje Kolektivnog ugovora mišljenje o pitanju isplate regresa i nejasnoća po o različitom određenja po dva kolektivna ugovora koja obvezuju tuženika kao poslodavca.

Tuženik je uputio akte Dopis Ministarstvu broj 09-01-14-216/19 od 27.12.2019. godine, broj 01/1-34-1386/5-19 od 27.12.2019. godine i Mišljenje upućeno Ministarstvu rada zdravstva i socijalne skrbi broj: 01/1-34-1386/3-19 od 6.12.2019. godine, kojim traži dodatno pojašnjenje o isplati regresa.

Ministarstvo rada, zdravstva i socijalne skrbi HBŽ očitovale se podneskom broj 09-01-14-216/19 od 15.1.2020. godine, kojim obavještava tuženika da se unatoč određenju čl. 45. Kolektivnog ugovora o pravima i obvezama poslodavca i radnika u djelatnosti zdravstva na području HBŽ, kojim radnik ima pravo na isplatu regresa, Upravno vijeće može donijeti Odluku samo ako su sredstva osigurana za tu namjenu iz tekućeg poslovanja, sredstava Zavoda za zdravstveno osiguranje HBŽ ili Vlade HBŽ. Sredstva za tu namjenu nisu osigurana niti od Ministarstva niti od Zavoda, pa se regres ne može isplatiti.

Na okolnosti izračuna visine pripadajućeg regresa proveden je dokaz uvodim u Priopćenja Federalnog zavoda za statistiku objavljena u Sl. novinama F BiH 60/2019, 31/2020 i 65/21, iz kojih proizlazi da je prosječna isplaćena mjesečna neto plaća u F BiH 2021. godine 999,00 KM, 2020. godine 971,00 KM i 2019. godine 911,00 KM.

Iz provedenih dokaza se utvrđuje da je tužitelj na temelju pojedinačnog rješenja za 2019/2020 i 2021. godinu koristio godišnji odmora i da mu tuženik nije isplatio regres.

Odredbom čl. 24. i 45² Kolektivnog ugovora o pravima i obvezama poslodavca i radnika u djelatnosti zdravstva na području HBŽ propisano je da radnik ima pravo na godišnji odmor u trajanju od najmanje 20 radnih dana, kao i pravo na regres za korištenje godišnjeg odmora u visini od 50% prosječne neto plaće ostvarene u Federaciji prema posljednjem objavljenim podacima Federalnog zavoda za statistiku, na temelju odluke Upravnog vijeća zdravstvene ustanove.

Tuženik je osporavao pravo tužitelju na isplatu regresa budući da je izostala odgovarajuća odluka Upravnog vijeća, kao i to da novčana sredstva nisu za to osigurana od strane osnivača HB županije niti od Zavoda za zdravstveno osiguranje HBŽ jer je ustanova poslovala sa gubitkom.

² broj 09-01-34-105/18 od 28.3.2018. godine (Narodne novine HBŽ broj 8/18)

Pravo na regres za godišnji odmor nije predmet reguliranja ³Zakon o radu F BiH, a radi se o odgovarajućim novčanim primanjima koje isplaćuje poslodavca kao potporu radniku za ostvarenje svrhe zbog kojeg se pravo na godišnji odmor priznaje. Dakle, pravo na regres, utvrđeno na način i pod određenom autonomnom regulativom poslodavca, pripada samo onom radniku koji je godišnji odmor zaista koristio. Kako je tužitelj koristio godišnjeg odmora u utuženom periodu 2019/2021. godine, uz određenje čl. 45. Kolektivnog ugovora, ostvario je pravo na isplatu regresa. Pravo na godišnji odmor je prije svega pravo radnika i poslodavac ima obavezu i dužnost da omogući ostvarivanje prava na godišnji odmor kroz donošenje plana/rasporeda korištenja godišnjeg odmora i dostavljanje obavijesti (pisane odluke) o trajanju i periodu korištenja godišnjeg odmora. Kolektivni ugovor propisuje kao obavezu i dužnost („ima pravo“) poslodavca prema svakom radniku na koga se odnosi taj kolektivni ugovor, koji je iskoristio godišnji odmor u cijelosti/dio u slučaju prestanka ugovora o radu, na isplatu regresa. U ovakvom slučaju, kada organ tuženika Upravno vijeće ne donese odluku o isplati regresa, ne može osujetiti pravo tužitelja da isto traži pred sudom, niti izostanak takve odluke ima utjecaja na odluku o osnovanosti toga zahtjeva. Tuženik je omogućio tužitelju korištenje godišnjeg odmora i stoga mu mora isplatiti odgovarajuću naknadu, u iznosu koji je propisan Kolektivnim ugovorom.

Tuženik u navodima kojim osporava osnovanost tužbenog zahtjeva pozvao se na odredbu čl. 106. Pravilnika o radu broj 01-119/1-21 od 21.1.2021. godine, kojim je propisano da radnik ima pravo na regres za korištenje godišnjeg odmora u visini od najmanje 50% prosjeka neto plaće koju je primio u zadnja tri mjeseca, pod uvjetom da zdravstvena ustanova nije prethodnu poslovnu godinu završila sa gubitkom. Iz utvrđenog činjeničnog stanja, tuženik je dokazao da se obraćao nadležnom Ministarstvu i Zavodu za zdravstveno osiguranje HBŽ radi nedostatka sredstava za isplatu regresa. Međutim navedene okolnosti nisu od utjecaja na pravo tužitelja za isplatom regresa, jer ga na to obvezuje spomenuta odredba 45. Kolektivnog ugovora.

Prava i obveze tužitelja kao uposlenika i tuženika kao poslodavca uređena su Ugovorom o radu 01/1-34-1314/1-19 od 16.7.2019. godine, Pravilnikom o radu tuženika 01-119/1-21 od 21.1.2021. godine, ⁴Kolektivnim ugovorom o pravima i obvezama poslodavaca i radnika u djelatnosti zdravstva na području Hercegbosanske županije i konačno ⁵Zakonom o radu.

Odredbama čl. 19. st. 2. Zakona o radu F BiH propisano je da se kolektivnim ugovorom, pravilnikom o radu ili ugovorom o radu mogu utvrditi povoljnija prava od prava utvrđenih zakonom, a st. 3. ako je neko pravo iz radnog odnosa različito uređeno zakonom, kolektivnim ugovorom, pravilnikom o radu ili ugovorom o radu, primjenjuje se za radnika najpovoljnije pravo, osim ako to zakonom nije izričito zabranjeno. Tako je sud ocijenio da u koliziji odredbi Pravilnika o radu koji ograničava pravo na isplatu regresa poslovnim uspjehom i Kolektivnog ugovora koji propisuje isplatu te naknade bez ograničenja, primijenit će se odredbe Kolektivnog ugovora.

³ (Službene novine 26/16)

Obračunata visina regresa za korištenje godišnjeg odmora predstavlja 50% iznosa prosječne plaće koju je sud utvrdio na osnovu Priopćenju Federalnog zavoda za statistiku (sl. novine 60/2019, 31/2020 i 65/21) iznosi za 2019. godinu, 485,50 KM za 2020. godinu i 499,50 KM za 2021. godinu, kako je to ujedno i traženo uređenim tužbenim zahtjevom.

Što se tiče potraživanja na ime zakonske zatezne kamate, tuženik je obvezan na isplatu zatezne kamate od dana dospijeca naknade, jer je odredbom članka 277. ⁶Zakona o obveznim odnosima određeno da dužnik koji zakasni sa ispunjenjem novačene obveze duguje, pored glavnice i zateznu zakonsku kamatu.

Sud je tako dosudio kamatu na ime regresa, u utvrđenim iznosima od dana 1.siječnja naredne godine za prethodnu godinu, jer je riječ o godišnjim primanjima a ne kako je to tužitelj tražio uređenim tužbenim zahtjevom .

Odredbom čl. 179. u vezi sa čl. 421. ZPP-a regulirano je da će sud u presudi kojom nalaže neku činidbu odrediti rok od 15 dana za njezino izvršenje, a rok za izvršenje počinje teći prvog dana nakon donošenja presude, odnosno ako se presuda dostavlja u skladu sa odredba ZPP-a o dostavi, prvog dana nakon dostave prijepisa presude stranci kojoj je naloženo izvršenje.

Na ročištu za glavnu raspravu tužitelj je postavio određen zahtjev za naknadu troškova postupka koji se odnose na troškove zastupanja po punomoćniku i to sastava tužbe 240,00 KM, pristupa na pripremno ročište 240,00 KM i ročište glavne rasprave 240,00 KM uvećano za 17% PDV-a 122,40 KM, te takse na tužbu u iznosu od 50,00 KM.

Tako je sud ocijenio da su opravdani troškovi tužitelja koji se odnose na troškove zastupanje po punomoćniku u ukupnom iznosu 720,00 KM uvećano za 122,40 KM na ime PDV-a te takse na tužbu u iznosu od 50,00 KM , ukupno dakle 892,40 KM . Sud je na temelju uspjeha tužitelja u postupka dosudio iznos priznatih troškova u ukupnom traženom iznosu na temelju čl. 386. st. 2. ZPP-a.

Tuženikov zahtjev za naknadu troškova je neutemeljen, kako iz razloga neuspjeha u postupku, tako iz činjenice da nije dokazao da je učinjeni izdatak imao.

Sudac
Martina Baković

PRAVNA POUKA.

Protiv ove presude može se izjaviti žalba Kantonalnom sudu u Livnu. Žalba se podnosi putem ovog suda u roku od 15 dana od dana dostavljanja.
